

NACIONALINĖS TEISMŲ ADMINISTRACIJOS ANTI-KORUPCINĖ PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinės teismų administracijos (toliau – NTA) antikoru-pcinė programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu (Žin., 2002, Nr. 57-2297, 2003, Nr. 38-1728, 2008, Nr. 71-2700, 2011, Nr. 81-3962), Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. sausio 17 d. nutarimu Nr. IX-711 (Žin., 2002, Nr. 10-355, 2011, Nr. 77-3727), Vidaus audito tarnybos pavyzdiniais nuostatais (toliau – Nuostatai), patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 14 d. nutarimu Nr. 470 (Žin., 2003, Nr. 37-1612, 2009, Nr. 124-5337) bei kitais teisės aktais.

2. Programos tikslas – sukurti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevencijos ir jos kontrolės sistemą, numatyti kovos su korupcija priemonių planą, kurį įgyvendinus būtų pašalintos prielaidos korupcijai pasireikšti ir plisti NTA.

3. Programoje numatyti tikslai, uždaviniai ir priemonės nuosekliai siejami su socialinių problemų sprendimu ir visuomenės apsauga nuo esamų ir atsirandančių korupcijos grėsmių, kartu siekiama visokeriopai ginti visuotinai pripažįstamas žmogaus teises ir laisves.

4. Programa pagrįsta bendradarbiavimo su visuomene, korupcijos prevencijos ir ilgalaikiškumo principais.

5. Programoje vartojamos sąvokos atitinka teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

II. APLINKOS ANALIZĖ

6. Lietuva priskiriama šalims, kurios turi didelį korupcijos pasireiškimo mastą.

7. NTA yra teismus ir teismų savivaldos institucijas aptarnaujanti valstybės biudžetinė įstaiga, kurios paskirtis – pagal kompetenciją užtikrinti teismų ir teismų savivaldos institucijų administracinę ir organizacinę veiklą. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalies nuostatomis, NTA vykdoma veikla galėtų būti priskiriama prie sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė.

8. Korupcijos prielaidos:

8.1. bendrosios:

8.1.1. teisinės, apimančios teisės aktų netobulumą, dažną jų keitimą ir kolizijas, darbuotojų funkcijų, uždavinių, darbo ir sprendimų priėmimo tvarkos bei atsakomybės neišsamų reglamentavimą ir kt.,

8.1.2. institucinės, apimančios motyvacinės karjeros sistemos nebuvimą, neskaidrius sprendimų priėmimo procesus bei nepakankamą viešumą,

8.1.3. visuomenės pilietiškumo stokos, apimančios visuomenės požiūrio į korupciją neapibrėžtumą ir prieštarumą, nesipriešinimą korumpuotiems darbuotojams bei piliečių pasyvumą antikoru-pcinėje veikloje,

8.1.4. kitos;

8.2. specialiosios:

8.2.1. dėl veiklos, susijusios su viešųjų pirkimų vykdymu,

8.2.2. dėl valstybės institucijų patvirtinimo nereikalaujančių sprendimų,

8.2.3. dėl valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos bei asmens duomenų naudojimo,

8.2.4. dėl informacijos trūkumo apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas NTA,

8.2.5. kitos.

9. NTA nevykdant veiksmingos ir kryptingos antikorupcinės politikos, gali kilti šios pasekmės:

9.1. socialinė įtampa;

9.2. visuomenės pasitikėjimo valstybe, teismų sistema ir demokratija sumažėjimas;

9.3. viešojo administravimo kokybės pablogėjimas;

9.4. kitos.

10. Atsižvelgdama į šias pasekmes ir suvokdama korupcijos pasireiškimo riziką bei realias galimybes, NTA numato ir įgyvendina korupcijos prevencijos ir kovos su korupcija priemones: NTA direktoriaus 2010 m. birželio 1 d. įsakymu Nr. 6P-76-(1.1) sudaryta antikorupcinė komisija, kuriai pavesta vykdyti korupcijos prevencijos ir kontrolės funkcijas, be to, NTA yra viena iš Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2011-2014 metų programoje numatytų priemonių vykdytojų.

III. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

11. Programos tikslai ir uždaviniai yra šie:

11.1. mažinti korupcijos tikimybę:

11.1.1. analizuoti korupcijos pasireiškimo tikimybę NTA ir ją nustačius, imtis priemonių jai sumažinti,

11.1.2. analizuoti ir tobulinti teisinį reglamentavimą ypatingą dėmesį skiriant vidaus teisės aktams, reglamentuojantiems NTA darbuotojų funkcijas, uždavinius, kontrolę ir atsakomybę, draudimus ir (ar) apribojimus darbuotojams, darbo ir sprendimų priėmimo tvarką, administracines procedūras, taip pat sprendimų, kuriems nereikia kitos valstybės įstaigos patvirtinimo, priėmimą, kadangi šios sritys yra priskiriamos prie tokių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė,

11.1.3. išnagrinėti fizinių ir juridinių asmenų skundus (prašymus, pareiškimus ir kt.), susijusius su korupcijos pasireiškimo tikimybe NTA;

11.2. pagal kompetenciją vykdyti korupcijos prevenciją:

11.2.1. analizuoti NTA vykdomą veiklą, funkcijas bei įgaliojimus reglamentuojančius teisės aktus, siekti, kad juose būtų įtvirtintos korupcijos prevencijos priemonės,

11.2.2. palaikyti glaudžius tarpinstitucinius ryšius bei bendradarbiauti su kitomis valstybės ar savivaldybių institucijomis korupcijos prevencijos klausimais;

11.3. kurti antikorupcinę kultūrą:

11.3.1. prisidėti prie glaudesnio ir aktyvesnio bendradarbiavimo su visuomene bei žiniasklaida, ugdant visuomenės narių pilietiškumą ir nepakantumą negerovėms,

11.3.2. užtikrinti NTA veiklos skaidrumą, atvirumą ir viešumą (rengti spaudos konferencijas, skelbti pranešimus ir pan.);

11.3.3. skelbti Programą ir jos įgyvendinimo priemonių planus NTA interneto svetainėje;

11.4. užtikrinti efektyvų Programos įgyvendinimą:

11.4.1. kas dvejus metus sudaryti Programos įgyvendinimo priemonių planą, kuriame būtų numatyti Programos įgyvendinimo tikslai, uždaviniai, priemonės, įvykdymo laikas ir vykdytojai.

11.4.2. kasmet vertinti Programos įgyvendinimo priemonių rezultatus;

11.5. didinti NTA darbuotojų atsakomybę ir atskaitomybę:

11.5.1. vykdyti NTA darbuotojų viešųjų ir privačių interesų derinimo stebėseną, užtikrinti, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams bei įtvirtinti priimamų sprendimų nešališkumą,

11.5.2. sudaryti sąlygas NTA darbuotojams pranešti apie pagrįstus įtarimus dėl korupcinio pobūdžio veikų,

11.5.3. išanalizuoti pagrįstus įtarimus dėl NTA darbuotojų korupcinio pobūdžio veikų, o pasitvirtinus informacijai, pranešti apie tai korupcinio pobūdžio veikas tiriantiems subjektams,

11.5.4. rinkti bei kaupti informaciją apie NTA išaiškintus korupcijos atvejus.

IV. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS IR KONTROLĖ

10. Programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano įgyvendinimą organizuoja ir vykdo NTA direktoriaus įsakymu sudaryta antikorupcinė komisija (toliau – Antikorupcinė komisija).

11. Antikorupcinė komisija taip pat atlieka Programos priemonių plano įgyvendinimo vertinimą bei kiekvienais metais iki rugpjūčio 30 d. NTA Vidaus audito skyriui, kuris vadovaujantis Nuostatais, atlieka korupcijos rizikos valdymo vertinimą, raštu pateikia Programos priemonių plano įgyvendinimo stebėsenos ir įvertinimo rezultatus (ataskaitą).

12. Nuolatinę Programos ir jos įgyvendinimo priemonių vykdymo kontrolę atlieka NTA direktorius.

PATVIRTINTA
 Nacionalinės teismų administracijos direktoriaus
 2012 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. 6P-145-(1.1)

**NACIONALINĖS TEISMŲ ADMINISTRACIJOS
 ANTIKORUPCINĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ
 PLANAS 2013-2014 METAMS**

Eil. Nr.	Tikslas	Uždavinys	Priemonė	Įvykdymo terminai	Vykdytojai	Rezultato vertinimo kriterijai
1.	Mažinti korupcijos tikimybę	1.1. analizuoti korupcijos pasireiškimo tikimybę NTA ir ją nustačius, imtis priemonių jai sumažinti;	1.1.1. teisės aktų nustatyta tvarka atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą;	kiekvienų metų III ketv.	Antikorupcinė komisija	Išanalizuota korupcijos pasireiškimo tikimybė NTA.
		1.2. analizuoti ir tobulinti teisinį reglamentavimą ypatingą dėmesį skiriant vidaus teisės aktams, reglamentuojantiems NTA darbuotojų funkcijas, uždavinius, kontrolę ir atsakomybę, draudimus ir (ar) apribojimus darbuotojams, darbo ir sprendimų priėmimo tvarką, administracines procedūras, taip pat sprendimų, kuriems nereikia kitos valstybės įstaigos patvirtinimo, priėmimą, kadangi šios sritys yra priskiriamos prie tokių,	1.2.1. peržiūrėti NTA vidaus teisės aktus ir įvertinti juos antikorupciniu požiūriu; 1.2.2. prireikus teikti siūlymus dėl NTA vidaus teisės aktų tobulinimo;	2013 m. I ketv.	Antikorupcinė komisija	Peržiūrėti ir antikorupciniu požiūriu įvertinti, nustačius poreikį patobulinti NTA vidaus teisės aktai.

		kuriuose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė;				
		1.3. nagrinėti fizinių ir juridinių asmenų skundus (prašymus, pareiškimus ir kt.), susijusius su korupcijos pasireiškimo tikimybe NTA;	1.3.1. išnagrinėti fizinių ir juridinių asmenų skundus (prašymus, pareiškimus ir kt.) antikorpuciniu požiūriu;	2013-2014 m.	Antikorpucinė komisija	Laiku ir tinkamai reaguota į fizinių ir juridinių asmenų skundus (prašymus, pareiškimus ir kt.), susijusius su korupcijos pasireiškimo tikimybe NTA.
			1.3.2. prireikus teikti siūlymus dėl galimų problemų sprendimo būdų ir teisės aktų tobulinimo;	2013-2014 m.	Antikorpucinė komisija	Nustačius poreikį, pateikti pasiūlymai bei sprendimo būdai ir (ar) patobulinti teisės aktai.
2.	Pagal kompetenciją vykdyti korupcijos prevenciją	2.1. analizuoti NTA vykdomą veiklą, funkcijas bei įgaliojimus reglamentuojančius teisės aktus, siekti, kad juose būtų įtvirtintos korupcijos prevencijos priemonės;	2.1.1. peržiūrėti NTA vykdomą veiklą, funkcijas bei įgaliojimus reglamentuojančius teisės aktus ir įvertinti juos antikorpuciniu požiūriu;	2013-2014 m.	Antikorpucinė komisija	Peržiūrėti bei antikorpuciniu požiūriu įvertinti NTA vykdomą veiklą, funkcijas ir įgaliojimus reglamentuojantys teisės aktai.
			2.1.2. prireikus teikti siūlymus dėl teisės aktų tobulinimo;	2013-2014 m.	Antikorpucinė komisija	Nustačius poreikį, pateikti pasiūlymai ir (ar) patobulinti teisės aktai.
		2.2. palaikyti glaudžius tarpinstitucinius ryšius bei bendradarbiauti su kitomis valstybės ar savivaldybių institucijomis korupcijos	2.2.1. dalyvauti įvairiuose dalykiniuose susitikimuose bei keistis turima informacija apie taikomas korupcijos prevencijos priemones ir jų	2013-2014 m.	Antikorpucinė komisija	Palaikomi glaudūs tarpinstituciniai ryšiai bei perimama kitų valstybės ar savivaldybių

		prevencijos klausimais;	efektyvumą;			institucijų geroji praktika korupcijos prevencijos srityje.
3.	Kurti antikorpacinę kultūrą	3.1. prisidėti prie glaudesnio ir aktyvesnio bendradarbiavimo su visuomene bei žiniasklaida, ugdant visuomenės narių pilietiškumą ir nepakantumą negerovėms;	3.1.1. prireikus bendradarbiauti su kitomis valstybės ar savivaldybių institucijomis kuriant antikorpacinę kultūrą;	2013-2014 m.	Antikorpacinė komisija Komunikacijos skyrius	Bendradarbiaujama su kitomis valstybės ar savivaldybių institucijomis kuriant antikorpacinę kultūrą.
		3.2. užtikrinti NTA veiklos skaidrumą, atvirumą ir viešumą (rengti spaudos konferencijas, skelbti pranešimus ir pan.);	3.2.1. NTA internetinėje svetainėje paskelbti Programą ir jos įgyvendinimo priemonių planus;	2013 m. I ketv.	Komunikacijos skyrius	Programos ir jos įgyvendinimo priemonių planų viešumas.
			3.2.2. NTA internetinėje svetainėje skelbti informaciją apie NTA vykdomus viešuosius pirkimus ir viešųjų pirkimų ataskaitas;	2013-2014 m.	Komunikacijos skyrius Viešųjų pirkimų komisija	Vykdomų viešųjų pirkimų viešumas ir skaidrumas.
4.	Užtikrinti efektyvų Programos įgyvendinimą	4.1. kas dvejus metus sudaryti Programos įgyvendinimo priemonių planą, kuriame būtų numatyti Programos įgyvendinimo tikslai, uždaviniai, priemonės, įvykdymo laikas ir vykdytojai;	4.1. parengti Programos įgyvendinimo priemonių planą 2015-2016 m.;	2014 m. IV ketv.	Antikorpacinė komisija	Užtikrintas Programos įgyvendinimo ilgalaikiškumas, parengtas programos įgyvendinimo priemonių planas 2015-2016 m.
		4.2. kasmet vertinti Programos įgyvendinimo priemonių rezultatus;	4.2. atlikti Programos įgyvendinimo priemonių efektyvumo ir rezultatyvumo vertinimą, parengti ataskaitą;	kiekvienų metų III ketv.	Antikorpacinė komisija	Savalaikis ir tinkamas Programos įgyvendinimo priemonių vykdymas.
5.	Didinti NTA darbuotojų atsakomybę ir atskaitomybę	5.1. vykdyti NTA darbuotojų viešųjų ir privačių interesų derinimo stebėseną, užtikrinti, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams bei	5.1.1. supažindinti visus NTA darbuotojus su Programa ir jos įgyvendinimo priemonių planu 2013-2014 metams;	2013 m. I ketv.	Teisės ir administravimo skyrius	Palaikomas aukštas darbuotojų pilietiškumo lygis ir nepakantumai korupcijai.
			5.1.2. analizuoti viešųjų ir	2013-2014	Antikorpacinė	Išvengta NTA

	įtvirtinti priimamų sprendimų nešališkumą;	privačių interesų derinimo stebėsenos rezultatus NTA veikloje;	m.	komisija	darbuotojų viešųjų ir privačių interesų konfliktų.
		5.1.3. analizuoti NTA darbuotojų nušalinimo nuo interesų konfliktą sukeliančių sprendimų rengimo, svarstymo ar priėmimo atvejus;	2013-2014 m.	Antikorupcinė komisija	
	5.2. sudaryti sąlygas NTA darbuotojams pranešti apie pagrįstus įtarimus dėl korupcinio pobūdžio veikų;	5.2.1. informuoti NTA darbuotojus apie pranešimų apie pagrįstus įtarimus dėl korupcinio pobūdžio veikų pateikimo tvarką;	2013-2014 m.	Antikorupcinė komisija	NTA darbuotojai informuoti apie pranešimų apie pagrįstus įtarimus dėl korupcinio pobūdžio veikų pateikimo tvarką.
	5.3. išanalizuoti pagrįstus įtarimus dėl NTA darbuotojų korupcinio pobūdžio veikų, o pasitvirtinus informacijai, pranešti apie tai korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas tiriantiems subjektams;	5.3.1. gavus pranešimą ar pagrįstai įtariant NTA darbuotojus dėl korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, išanalizuoti susidariusią situaciją, pasitvirtinus informacijai, pranešti apie tai korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas tiriantiems subjektams, prireikus teikti siūlymus dėl prielaidų korupcijai atsirasti ir plisti pašalinimo;	2013-2014 m.	Antikorupcinė komisija	Užtikrinta NTA darbuotojų atsakomybė už padarytas korupcinio pobūdžio veikas.
	5.4. rinkti bei kaupti informaciją apie NTA išaiškintus korupcijos atvejus.	5.4.1. rinkti bei kaupti informaciją apie NTA išaiškintus korupcijos atvejus.	2013-2014 m.	Antikorupcinė komisija	Surinkta ir sukaupia informacija apie NTA išaiškintus korupcijos atvejus.